

Cyfoeth Naturiol Cymru – Gwaith Craffu Blynyddol 2023-24: Diweddariadau i argymhellion Ionawr 2025

Ymhellach i'n [hymateb gwreiddiol](#) ym mis Gorffennaf 2024 i Adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Seilwaith a'r Amgylchedd '[Cyfoeth Naturiol Cymru – Gwaith Craffu Blynyddol 2023-24](#)' gwnaethom ymrwymo i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor yn erbyn nifer o'r argymhellion a wnaed o fewn chwe mis.

Argymhelliad 3. Dylai CNC roi diweddariad, cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl 31 Hydref 2024, ar gynnydd datblygu dangosyddion strategol a metrigau perfformiad terfynol.

Mae'r gwaith hwn wedi'i ohirio oherwydd ein rhaglen Achos dros Newid. Byddwn yn ysgrifennu eto i roi diweddariad i'r Pwyllgor am ein cynnydd cyn gynted ag y bo'n ymarferol.

Argymhelliad 5. Dylai CNC ddatblygu a gweithredu strategaeth ymgysylltu sy'n cynnwys ymgynghori â'r cyhoedd a rhanddeiliaid ynghylch penderfyniadau ar leihau neu ailstrwythuro gwasanaethau. Dylai'r strategaeth hon anelu at reoli disgwyliadau ac egluro newidiadau yn y modd y darperir gwasanaethau.

Rydym yn datblygu strategaeth ymgysylltu gynhwysfawr i gynnwys y cyhoedd a rhanddeiliaid mewn trafodaethau ystyrlon am leihau gwasanaethau ac ailstrwythuro. Mae'r strategaeth hon bellach yn cael ei gweithredu ar gyfer meysydd allweddol lle bydd gwasanaethau'n dod i ben, gan sicrhau cyfathrebu clir ac amserol trwy gyfarfodydd cyhoeddus, ymgysylltu uniongyrchol, a sianeli cynhwysol eraill.

Wrth i'r cynlluniau gweithredu gael eu cwblhau ar gyfer meysydd lle caiff gwasanaethau eu lleihau, bydd y strategaeth yn cael ei mireinio ymhellach i fynd i'r afael ag anghenion sy'n dod i'r amlwg ac adborth.

Mae ein dull gweithredu yn tanlinellu ein hymrwymiad i dryloywder a chydweithio, gan sicrhau bod yr holl grwpiau yr effeithir arnynt yn deall yn glir y rhesymau y tu ôl i'r newidiadau, sut y bydd gwasanaethau'n datblygu, a'r camau sy'n cael eu cymryd i gefnogi trosglwyddiad llyfn.

Argymhelliad 6. Dylai CNC roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor maes o law am fanylion a chanlyniad ei gais buddsoddi i arbed.

Cyflwynwyd dau gynnig penodol i Lywodraeth Cymru ym mis Awst 2024:

1. Rhesymoli seilwaith
2. Gwasanaethau Cwsmeriaid y Rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau – Modiwl Morol.

Ers hynny, rydym wedi cael cadarnhad o gyllid ar gyfer y ddau gais hynny a chyllid pellach i helpu gyda phwysau cyflog a chwyddiant. Rydym yn disgwyl cadarnhad ffurfiol yn y flwyddyn newydd.

Rydym hefyd wedi ysgrifennu'n ddiweddar at Lywodraeth Cymru i esbonio'r angen am fuddsoddiad pellach yn y flwyddyn ariannol nesaf, a fydd yn gosod y sylfaen ar gyfer cyflwyno cynigion pellach.

Argymhelliad 7. Dylai CNC adrodd i'r Pwyllgor o fewn y chwe mis nesaf ar statws ei ganolfannau ymwelwyr ac amlinellu cynlluniau i barhau â'u gweithrediad.

Yn ei gyfarfod ar 5 Tachwedd 2024, cytunodd Bwrdd CNC i weithredu'r Achos dros Newid lle cadarnhawyd na fydd CNC bellach yn gweithredu'r darpariaethau arlwygo a manwerthu yn ein canolfannau ymwelwyr ym Mwlch Nant yr Arian, Coed y Brenin ac Ynyslas. Mae CNC yn cydnabod teimladau cryf y cyhoedd ynghylch y Canolfannau Ymwelwyr ac y bydd y penderfyniad i atal y gwasanaethau hyn yn siomedig i lawer. Bydd gwasanaethau arlwygo a manwerthu yn y tri safle, Bwlch Nant yr Arian, Coed y Brenin ac Ynyslas, yn parhau ar agor tan 31 Mawrth 2025, ac wedi hynny byddant yn cau. Bydd y safleoedd yn parhau i fod ar agor ar gyfer mynediad hamdden, megis cerdded a beicio a bydd gwasanaethau megis mannau chwarae, meysydd parcio a thoiledau hefyd yn parhau i fod ar gael.

Hoffem hefyd egluro nad yw staff ein Canolfan Ymwelwyr yn gyfrifol am reoli'r tir yn y canolfannau ac o'u cwmpas. Cyfrifoldeb ein timau rheoli tir yw hyn. Felly, ni fydd unrhyw newid i'r modd y caiff llwybrau a mynediad eu rheoli nac o ran cynnal a rheoli bywyd gwyllt a'r amgylchedd naturiol.

Ein blaenoriaeth yw dod o hyd i bartneriaid a all weithio gyda ni i wneud Bwlch Nant yr Arian a Choed y Brenin yn fannau ffyniannus sydd â dyfodol cynaliadwy hirdymor. Mae sicrhau ein bod yn dod o hyd i'r partner cywir ar gyfer y safle cywir yn hanfodol ond er mwyn gwneud hyn mae angen amser arnom i wneud yn siŵr ein bod yn darparu'r gwerth mwyaf i ddefnyddwyr, busnesau lleol a chymunedau.

Yn y cyfamser, rydym yn archwilio atebion dros dro i leihau aflonyddwch a pharhau i ddarparu gwasanaethau gwerthfawr i ymwelwyr.

Mae Ynyslas yn unigryw gan ei bod yn rhan o Warchodfa Natur Genedlaethol (GNG) Dyfi ac felly mae ganddi anghenion a gofynion statudol penodol, gyda gwarchod y GNG yn flaenoriaeth. Bydd hyn yn cynnwys cadw swyddfa ar y safle ar gyfer staff rheoli tir. Felly ni fydd Canolfan Ymwelwyr Ynyslas yn cael ei chynnig yn fasnachol a bydd yn cael ei chyflwyno at ddefnydd y gymuned yn unig drwy Ddatganiadau o Ddiddordeb. Cysylltwyd â'r rhai sydd wedi cofrestru diddordeb yn Ynyslas drwy e-bost i roi gwybod bod y broses Mynegi Diddordeb ar agor a bod y ffurflen gais ar gael i'w lawrlwytho drwy'r [Hyb Ymgynghori](#) ar ein gwefan.

Rydym eisoes wedi derbyn diddordeb yng Nghoed y Brenin a Bwlch Nant yr Arian. Fodd bynnag, i sicrhau tegwch a chydaddoldeb, nid oes unrhyw gynigion yn cael eu hystyried cyn yr ymarfer tendro cyhoeddus a fydd yn dechrau yn 2025. Cynhelir y broses drwy wefan GwerthwchiGymru a gall unrhyw un sydd â diddordeb gofrestru ar y platfform cyn i'r broses ddechrau. Byddwn yn darparu mwy o fanylion am y broses hon, gan gynnwys y dyddiad cychwyn, maes o law.

Mae manylion y rhai sydd eisoes wedi cysylltu â ni wedi cael eu hychwanegu at restr bostio o bartïon sydd â diddordeb, fel eu bod yn derbyn manylion y broses dendro pan fyddant ar gael.

Er nad yw'r ymarfer tendro cyhoeddus wedi dechrau, rydym wedi bod yn cyfarfod yn anffurfiol â phartïon sydd â diddordeb ac wedi trefnu sesiynau galw heibio ar gyfer pob safle, ac mae'r manylion ar gael ar yr [Hyb Ymgynghori](#). I gadarnhau, nid oes unrhyw drafodaethau ffurfiol wedi'u cynnal. Mae pob cyfarfod wedi bod yn anffurfiol ac heb ymrwymadau er mwyn helpu i nodi a yw'r tendr yn iawn iddyn nhw.

Cafodd sesiynau ymgysylltu cyhoeddus ar gyfer pob un o'n safleoedd i ddiweddarau aelodau'r gymuned a rhanddeiliaid ar ddyfodol canolfannau ymwelwyr Bwlch Nant yr Arian, Ynyslas a Choed y Brenin eu cynnal ddiwedd mis Tachwedd.

Daeth nifer dda o bobl i'r sesiynau hyn a chafodd CNC y cyfle pwysig i ddarparu'r wybodaeth ddiweddaraf am y newidiadau i fanwerthu ac arlwyio yn ein Canolfannau Ymwelwyr, yn ogystal ag ateb cwestiynau a phryderon penodol gan y cyhoedd.

Yn dilyn y rhain, rydym wedi cynhyrchu set o Gwestiynau Cyffredin a fydd ar gael i'r cyhoedd eu gweld ar-lein drwy ein [Hyb Ymgynghori](#). Byddwn yn parhau i ddiweddarau'r Cwestiynau Cyffredin wrth i ni weithio drwy effaith yr Achos dros Newid ar Ganolfannau Ymwelwyr. Gellir cyfeirio unrhyw gwestiynau neu ymholiadau hefyd at flwch post pwrpasol ymgysylltu.masnachol@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk.